

fatter ikke blot Personer, hvis sjælelige Bevidsthedsliv i Almindelighed — for bestandig eller i kortere eller længere Tid — er sløvet og omtaaget, men ogsaa Saadanne, der af en eller Grund, saasom en høi Grad af Verufelse eller Affect (som dog ikke maa være stegen til en saadan Hvide, at Vedkommende ganske tabe Bevidstheden og derved falde ind under § 36), kun momentant mangle Villiens Frihed paa en saadan Maade, at de maa anses som kun ufuldstændig tilregnelige. Afgjørelsen af, om en Forstandsvækkelse, en Verufelse eller Affect osv. medrette bør tillægges en saadan Betydning, hvilken Afgjørelse naturligvis i sin Tid vil høre ind under Rævnningernes Omraade, kan vistnok i det enkelte Tilfælde være noget tvivlsomt; men Betænkkeligheden herved formindskes formeentlig ved, at der ikke her er Spørgsmaal om Straffrihed eller en vis bestemt Strafnedsættelse, men at Sagen er stillet saaledes, at det staaer i Dommerens Magt at regulere Straffen efter hvad der ifølge et frit Skjøn over samtlige tilstedeværende Omstændigheder findes at være retfærdigt.

De særegne Tilfælde, hvori objective Omstændigheder have Indflydelse paa en Handlings Strafbarhed og under visse Forudsætninger kunne medføre en efter sin hidre Form i Almindelighed strafbar Handlings Straffrihed — ikke paa Grund af Gjerningsmandens subjective Utilregnelighed, men fordi der i Virkeligheden maa siges ikke at være nogen Krænkelser af Retsordenen tilstede — omhandles i Udkastets § 38, om Nødværge, og § 39, om Nødstilfælde. Hvad Nødværge angaaer, kan det ikke være tvivlsomt, at Straffskylden maa bortfalde, naar et virkeligt Nødværgestilfælde har været tilstede, Noget, der hjemles saavel ved Sagens Natur som ved den positive Straffeset; ikke mindre hos os end i fremmede Lovgivning. Derimod er det ikke uden Vanskelighed, skarpt at fastsætte og begrænse Begrebet om det lovlige Nødværge, dels med Hensyn til Spørgsmaalet om det uretmæssige Angrebs Bestaaen, dels med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvilke Forsvarsmidler der lovlig kunne anvendes, saavel i og for sig betragtet som i Forhold til det angrebne eller truede Retsgode. Forsaavidt saa særdeles Meget i

disse Henseender maa beroe paa de i det enkelte Tilfælde tilstedeværende Omstændigheder, har det været bragt under Overveelse i Kommissionen, om det ikke maatte være rettest slet ikke i Straffeloven at give nogen Begrebsbestemmelse, men indskrænke sig til at udtale, at Handlinger foretagne af Nødværge ere straf-frie, og hertil blot at knytte nogle nærmere Regler angaaende Straffen for at overskrive det lovlige Nødværgers Grændser, idet det forøvrigt overlodes til Domstolene i hvert enkelt Tilfælde efter samtlige Omstændigheder at afgjøre, om et sandt Nødværgestilfælde havde været tilstede og om Grændserne for det berettigede Selvsforvar ikke vare bleve overskredne. Kommissionen har imidlertid ikke kunnet ansee det for rigtigt saaledes i Straffeloven at slyde Spørgsmaalet fra sig, saameget mindre, som der blandt selve Juristerne findes forskjellige, ikke altid just klare og rigtige Forestillinger om Nødværgets Begreb. Idet man derfor er gaaet ind paa i Loven nærmere at bestemme dette, selvfølgelig forsaauidt det, uden en ikke i Loven hjemmehørende videnstabelig Omstændelighed, lader sig gjøre ved korte Anthydninger, har man meent først at burde fastholde, at der er en væsentlig Forskjel mellem det simple Selvsforvar og det hderste Nødværge, hvorved efter Omstændighederne Angriberen dræbes eller hans Liv dog udsættes for sjenynlig Fare, hvilket sidste Nødværge ikke kan anses berettiget uden til Forsvar for Livet eller andre Retsgoder, der kunne sættes ved Siden deraf, saasom Helbreben og den qvindelige Kjønssære, Formuen derimod kun under saadanne Omstændigheder, at det i Sandhed kan siges at være et Velferdsanliggende for den Paagjældende. Denne hderligere begrænsende Betingelse for Tilladeligheden af det hderste Nødværge knyttes naturligt til Angriberens af de almindelige Betingelser for ethvert Nødværge, ogsaa det simple Selvsforvar, hvilke selvfølgelig ogsaa gjælde med Hensyn til hiint, og man har derfor efter i 1ste Punktum af Udkastets § 38 at have antydet de almindelige Betingelser for et sandt Nødværgestilfælde, i Paragraphens 2det Punktum udtalt, at „det dog kun til Forsvar for Liv, Helbred eller Velfærd skal være tilladt at anvende saadanne